ΠΑΝΤΙΕΡΑ
αντικαπιταλιστικη • ενημερωση

του **Δημήτρη Σταμούλη**

Μισθοί 300 ευρώ και ατομικές συμβάσεις αναπτύσσονται, με την κυβέρνηση να κρύβεται πίσω από τους κοινωνικούς εταίρους

Οι κυβερνητικές υποσχέσεις δίνουν και παίρνουν σε σχέση με το πότε και τι θα ισχύσει με τις συλλογικές συμβάσεις, το ύψος του κατώτερου μισθού, το καθεστώς ομαδικών απολύσεων, τις ελαστικές εργασιακές σχέσεις. Ακόμα κι αυτά που ο ίδιος ο υπουργός Εργασίας Π. Σκουρλέτης ανακοίνωσε προ ημερών παραπέμπουν τα κρίσιμα μέτωπα στις ελληνικές καλένδες, την ίδια στιγμή που μαζικά βιομήχανοι, έμποροι και πάσης φύσης εργοδότες πιέζουν ακόμα περισσότερο τα εργατικά δικαιώματα, τους μισθούς, τις σχέσεις εργασίας μέσα στους τόπους δουλειάς του ιδιωτικού τομέα.

Η συντεταγμένη, όπως όλα δείχνουν, εργοδοτική επίθεση έχει προσλάβει διαστάσεις αντεργατικού «τσουνάμι» που συμπαρασύρει ό,τι έχει απομείνει όρθιο από τα μνημονιακά νομοθετήματα. Δεν είναι τυχαίο που μέχρι κι ο ίδιος ο υπουργός αναγκάστηκε δημοσίως να παραδεχτεί ότι «καθημερινά έρχονται καταγγελίες ανώνυμες και επώνυμες στο προσωπικό μου e-mail ή τηλεφωνήματα στις υπηρεσίες του υπουργείου από εργαζομένους ότι υπάρχει ένα μπαράζ, μια προσπάθεια από μεγάλες και μικρές επιχειρήσεις να μεταταχθούν στο καθεστώς των ατομικών συμβάσεων εργασίας»! Οι πιο χαρακτηριστικές μαζικές περιπτώσεις του τελευταίου διαστήματος ήταν η προσπάθεια της εργοδοσίας στα Πράκτικερ και στην θυγατρική του ΟΤΕ, ΟΤΕplus, να καταργήσουν τις συλλογικές συμβάσεις.

Τα τελευταία χρόνια έχει διαμορφωθεί ένα καταθλιπτικό τοπίο στο χώρο των συμβάσεων. Το 2008, υπήρχαν 161 κλαδικές ή ομοιοεπαγγελματικές συμβάσεις εργασίας, που κάλυπταν σχεδόν το σύνολο των εργαζόμενων στον ιδιωτικό τομέα. Σήμερα, μόλις 18 συμβάσεις βρίσκονται εν ενεργεία, ενώ υπολογίζεται ότι καλύπτεται λιγότερο από το 15% του

προσωπικού που εργάζεται στον ιδιωτικό τομέα. Το υπόλοιπο 85% καλύπτεται είτε από επιχειρησιακές συμβάσεις εργασίας, είτε από ατομικές συμβάσεις.

Οι περικοπές στους εργατικούς μισθούς την τελευταία πενταετία, μέσω της υπογραφής 1.540 επιχειρησιακών συμβάσεων, κυμαίνονται από 10% έως 50% σε αρκετές περιπτώσεις. Αξιοσημείωτο είναι ότι όσο έχουν καταργηθεί οι κλαδικές συμβάσεις, άλλο τόσο έχουν πολλαπλασιαστεί οι επιχειρησιακές συμβάσεις, οι οποίες έφτασαν πέρσι τις 288, από τις οποίες οι 150 ήταν μεταξύ της επιχείρησης και του οικείου σωματείου και οι υπόλοιπες 138 ανάμεσα σε επιχειρήσεις και «ενώσεις προσώπων» που καθιέρωσε το 2ο μνημόνιο. Συνολικά, 190 επιχειρησιακές συμβάσεις προέβλεψαν σταθερές αποδοχές, χωρίς μειώσεις, αλλά ούτε και αυξήσεις, σε 67 συμβάσεις συμφωνήθηκαν περικοπές αποδοχών και σε μόλις 31 συμβάσεις καταγράφηκαν αυξήσεις.

Παρά τις υποσχέσεις περί «κατάργησης των μνημονίων», οι ατομικές συμβάσεις εργασίας κάνουν θραύση στους χώρους δουλειάς, υπερβαίνοντας κατά πολύ ακόμα και αυτές τις επιχειρησιακές συμβάσεις. Τουλάχιστον επτά στους δέκα εργαζομένους έχουν υπογράψει ατομική σύμβαση. Η συντριπτική πλειονότητα των ατομικών συμβάσεων, οδηγεί σε μετατροπή της εργασιακής σχέσης, από πλήρους απασχόλησης, σε μερικής ή εκ περιτροπής. Είναι ενδεικτικό ότι με βάση τα στοιχεία του υπουργείου Εργασίας, οι μισές νέες συμβάσεις που υπογράφονται πια είναι ευέλικτων μορφών εργασίας, δηλαδή μερικής ή εκ περιτροπής απασχόλησης.

Όσον αφορά τους μισθούς, κι εδώ η κατάσταση είναι τραγική. Ο ένας στους τρεις εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα αμείβεται με 300 ευρώ καθαρά (έως 440 μεικτά) αφού απασχολείται με ευέλικτες μορφές εργασίας (μειωμένο ωράριο, μερική απασχόληση, ενοικίαση, εκ περιτροπής εργασία), ενώ η υψηλή ανεργία –που σημειωτέον σημείωσε νέο άλμα για τον περασμένο Δεκέμβριο- αναγκάζει όλο και περισσότερους εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα να προσφεύγουν σε ευέλικτες μορφές απασχόλησης, κατάσταση που αφορά περίπου 500.000 άτομα. Το γεγονός αυτό έχει δημιουργήσει μια νέα γενιά εργαζομένων, αυτή των «300 ευρώ». Αξίζει να σημειωθεί ότι οι ετήσιες αποδοχές στην Ελλάδα το 2014 ήταν μικρότερες από αυτές της Σλοβενίας (24.472 ευρώ) και της Κύπρου (22.740 ευρώ)!

Ορισμένα άλλα στοιχεία για τη σημερινή κατάσταση της ελληνικής εργατικής τάξης είναι ότι 1 στους 5 εργαζόμενους είναι ανασφάλιστος, με το σύνολο των εργαζομένων σε καθεστώς μαύρης εργασίας να προσεγγίζει τις 500.000. Άλλοι 300.000 είναι «μπλοκάκηδες», οι οποίοι ενώ παρέχουν εξαρτημένη μισθωτή εργασία, παρουσιάζονται ως ελεύθεροι επαγγελματίες, χωρίς να τους καταβάλλονται χρονοεπιδόματα, άδειες, δώρα κ.α.

Επιπλέον, 200.000 είναι οι εργαζόμενοι οι οποίοι, ενώ παρέχουν εργασία πλήρους ωραρίου, δηλώνονται ως μερικώς απασχολούμενοι, με αποτέλεσμα και γι' αυτούς να καταβάλλονται χαμηλές εισφορές στα ταμεία του ΙΚΑ. Και βέβαια, να μην ξεχάσουμε τους 850.000 εργαζόμενους στον ιδιωτικό τομέα που είναι απλήρωτοι για πάνω από τέσσερις μήνες.

Τα εργατικά προβλήματα έχουν όπως είναι προφανές λάβει εκρηκτικές διαστάσεις. Δυστυχώς η νέα κυβέρνηση, αντί να πάρει άμεσα μέτρα ουσιαστικής προστασίας των εργατικών δικαιωμάτων, πετάει την μπάλα στην... εξέδρα, καλώντας «τους ίδιους τους εργαζόμενους να αντισταθούν», όπως δήλωσε ο Π. Σκουρλέτης!

Το ελπιδοφόρο είναι ότι οι εργαζόμενοι δεν περιμένουν τις υπουργικές «προτροπές». Σε αρκετούς «σκληρούς» χώρους του ιδιωτικού τομέα ήδη έχουν εγκαινιαστεί ορισμένοι σημαντικοί επιμέρους αγώνες για το δικαίωμα στη δουλειά, το αξιοπρεπές ωράριο, το μισθό, τις συνθήκες εργασίας και την υπογραφή νέων συλλογικών συμβάσεων. Και μάλιστα, δεν έχουν καμία κυβέρνηση «αρωγό» στην προσπάθειά τους, αλλά αντίθετα βλέπουν και πάλι απέναντί τους την εργοδοτική τρομοκρατία, α «όργανα της τάξης», και τα δικαστήρια.

Την περασμένη εβδομάδα σε έναν κρίσιμο κλάδο, τις τηλεπικοινωνίες, δόθηκε μια σημαντική απεργιακή μάχη σε Γουίντ και Βόνταφον. Τα δύο επιχειρησιακά σωματεία, σε συντονισμό, προκήρυξαν 48ωρη και 24ωρη αντίστοιχα απεργία με αιτήματα όπως άμεση υπογραφή αξιοπρεπούς επιχειρησιακής ΣΣΕ χωρίς μειώσεις, με επαναφορά κλιμακίων και επιδομάτων για όλους τους εργαζόμενους, όχι στις απολύσεις και την εργολαβοποίηση και κατάργηση της "επινοικίασης" εργαζομένων. Και οι δύο απεργίες στάλθηκαν στα δικαστήρια από τις εργοδοσίες, οι οποίες ένιωσαν το φόβο από το ρεύμα των εργαζομένων υπέρ της απεργιακής διεκδίκησης. Τα δικαστήρια προκήρυξαν και τις δύο απεργίες παράνομες, ως συνήθως. Ωστόσο, τα σωματεία δεν πτοήθηκαν και με τη συνδρομή του ΕΚΑ και της ομοσπονδίας ΟΙΥΕ υλοποίησαν αποφασιστικά την απεργιακή τους απόφαση, κόντρα σε εργοδοτικούς εκβιασμούς, «συσκέψεις» προϊσταμένων μαζικής τρομοκράτησης των απεργών, ακόμα και απέναντι σε απεργοσπαστικούς μηχανισμούς, αλλά και την αστυνομία που «επισκέφθηκε» τους χώρους συγκέντρωσης των απεργών. Στη Γουίντ η απεργία είχε πολύ υψηλή συμμετοχή. Όπως δήλωσε στο Πριν ο Στ. Μάλαμας, μέλος ΔΣ του σωαμτείου, στο κτίριο της Λ. Αθηνών μόνο πέντε μπήκαν για δουλειά στους 600! Αυτό φαίνεται ότι οδήγησε την εργοδοσία να στήσει απεργοσπαστικό μηχανισμό στην συνεργαζόμενη εταιρεία Τελεπερφόμανς, η οποία δυστυχώς είχε και την ανοχή της Επιθεώρησης Εργασίας, που κλήθηκε από το σωματείο. Στη Βόνταφον η συμμετοχή ήταν αρκετά καλή κόντρα στις προκλητικές προσπάθειες τρομοκράτησης της εργοδοσίας. Όπως μάλιστα κατήγγειλε η πρόεδρος του σωματείου Ζ. Γκόρου, «οι εργαζόμενοι κλήθηκαν είτε να εργαστούν είτε να ....δηλώσουν ασθένεια, ενώ τα

μέιλ προϊσταμένων απειλούσαν όσους θα τολμούσαν να «λάβουν μέρος σε απαγορευμένη απεργία».

Σοβαρές μάχες βρίσκονται επίσης σε εξέλιξη και σε άλλους μικρότερους χώρους όπως στο τηλεφωνικό κέντρο QCS, όπου την Τετάρτη το Σωματείο Μισθωτών Τεχνικών και το ΣΕΤΗΠ πραγματοποίησαν νέα κινητοποίηση ενάντια στην απόλυση δύο εργαζόμενων με την αιτιολογία ότι δεν είναι παραγωγικοί, κι ας κάνουν μέσα σε 4 ώρες εργασία, 400 κλήσεις ημερησίως, για 250 ευρώ! Πριν ακριβώς από ένα μήνα η εργοδοσία είχε απολύσει πάλι τον ένα από τους δύο εργαζόμενους, αλλά μετά από κινητοποίηση που πραγματοποιήθηκε τον επαναπροσέλαβε.

Συγκέντρωση πραγματοποίησε επίσης το Σωματείο Μισθωτών Τεχνικών την περασμένη εβδομάδα στην εταιρεία τοπογραφικών μελετών Ελληνική Φωτογραμμετρική ενάντια στην απόλυση εργαζόμενης με πρόφαση τη «μη ικανοποιητική απόδοση» ακριβώς μια μέρα μετά την άρνησή της να δουλέψει την Κυριακή της Αποκριάς. Η εταιρεία που έχει αναλάβει ένα μεγάλο τοπογραφικό έργο του υπουργείου Οικονομικών, για το τρίμηνο Ιανουαρίου –Μαρτίου, προκειμένου να το ολοκληρώσει, με το ελάχιστο δυνατό κόστος, έχει στήσει μια φάμπρικα εξαήμερης εργασίας με βάρδιες, χωρίς δικαιώματα. Αρωγό στην προσπάθεια τρομοκράτησης των εργαζομένων και καταστολής των αντιδράσεων ήταν και σε αυτή την περίπτωση η αστυνομία η οποία ανταποκρίθηκε στο κάλεσμα της εργοδοσίας. Η κινητοποίηση απέφερε τους πρώτους καρπούς καθώς η εταιρεία υπαναχώρησε δηλώνοντας ότι θα προτείνει στους εργαζόμενους να δηλώσουν ότι επιθυμούν να εργάζονται 5ήμερο – 8ωρο και ότι θα μετατρέψει σε κανονικές προσλήψεις τα μπλοκάκια, δεσμεύτηκε να χορηγεί τις προβλεπόμενες άδειες, ενώ δεν αναγνώρισε ότι έχουν υπογραφεί «οικειοθελείς αποχωρήσεις» και επομένως δεν ισχύουν οι σχετικές δηλώσεις.

Η μικρή αλλά αξιόλογη εμπειρία αυτών των αγώνων όπως και της πρόσφατης νικηφόρας μάχης στη Μιγκάτο, δείχνει ότι στην εργατική βάση δυναμώνει σιγά σιγά η τάση της αγωνιστικής διεκδίκησης. Το μαχόμενο ταξικό κίνημα θα πρέπει να συμβάλει με κάθε τρόπο στο ξεδίπλωμα αποφασιστικών αγώνων για τις νέες συμβάσεις, να προωθήσει τον αγωνιστικό συντονισμό, κόντρα στις εκτονώσεις της συνδικαλσιτικής γραφειοκρατίας, να συνδέσει αυτούς τους αγώνες με το κίνημα για την ανατροπή της επίθεσης και κάθε κυβέρνησης που θα επιχειρήσει να ρίξει «γέφυρες» με το σύστημα εξουσίας της τρόικας και του κεφαλαίου.

Δημοσιεύτηκε στο Πριν της 8 Μάρτη 2015